

Spørgsmål og svar om certificeringsordningen

Hvad er baggrunden for, at man laver en certificeringsordning?

Indførelse af en certificeringsordning i byggeriet er en del af afskaffelsen af den kommunale tekniske byggesagsbehandling. Forslaget blev vedtaget af Folketinget i 2016 og udspringer af S-R-regeringens byggepolitiske strategi fra november 2014 – *Vejen til et styrket byggeri i Danmark*.

Baggrunden for afskaffelsen af den tekniske byggesagsbehandling i kommunerne var overordnet, at reglerne var meget komplekse og blev administreret meget forskelligt.

I praksis kunne det fx betyde, at en løsning, der blev godkendt i en kommune, blev afvist i en anden. Det gjorde det indimellem vanskeligt for virksomheder – fx landsdækkende supermarkeder – at udarbejde standardiserede og billigere løsninger. Samtidig kunne en bygherre opleve, at nye innovative løsninger og byggemetoder blev bremset, fordi der i en given kommune ikke var tilstrækkelige tekniske kompetencer.

Afskaffelse af den tekniske byggesagsbehandling i kommunen betyder, at fx et etagebyggeri, en produktionsfacilitet eller en sportshal kan opføres, uden at kommunen skal godkende den konkrete tekniske løsning.

Formålet med certificeringsordningen er i den sammenhæng at sikre, at der sker en ensartet efterlevelse af de tekniske bestemmelser for brand og konstruktioner på tværs af *alle* kommuner. Disse forhold har afgørende betydning for, om en bygning er sikker at opholde sig i.

I stedet for at få kommunens godkendelse skal en bygherre i henhold til de nye regler få de brand- og konstruktionstekniske forhold godkendt af en bygningsrådgiver, der er certificeret.

Kravet om certificering skal sikre, at sikkerhedsniveauet opretholdes. Certificeringsordningen tydeliggør, at bygherren og dennes rådgiver har ansvaret for, at et byggeri lever op til bygningsreglementets krav.

Hvordan fungerer certificeringsordninger for dokumentation af tekniske forhold i bygningsreglementet?

Certificeringsordningen fungerer på den måde, at certificerede rådgivere som led i projekteringen, udførelsen og kontrollen af et byggeri skal dokumentere, at byggeriet er dokumenteret og kontrolleret i henhold til reglerne på brand- og konstruktionsområdet.

For at sikre det rette sikkerhedsniveau i det konkrete byggeri, indplaceres alt byggeri i fire klasser inden for konstruktioner og brandforhold; konstruktionsklasse KK1-KK4 og brandklasse BK1-BK4.

Ukompliceret byggeri som fx enfamiliehuse og sommerhuse vil kunne opføres i KK1 og BK1, hvor der ikke kræves brug af en certificeret rådgiver. Jo mere kompliceret et byggeri er, jo højere brandklasse og/eller konstruktionsklasse vil byggeriet blive indplaceret i, og jo højere krav stilles der til de certificerede rådgiveres kompetencer.

Byggeri, hvor der kan være stor risiko ved et svigt i brandsikkerheden eller konstruktioner, kategoriseres som henholdsvis BK4 og KK4. Her vil der udover den almindelige kontrol fra en certificeret rådgiver være krav om, at projektet godkendes af en uvildig certificeret rådgiver, som er certificeret til at gennemføre en tredjepartskontrol.

Hvordan hænger certificeringsordningen sammen med den øvrige afskaffelse af den kommunale tekniske byggesagsbehandling?

Den 1. januar 2009 blev byggesagsbehandlingen afskaffet for enfamiliehuse, sommerhuse og lignende små bygninger.

Den 1. juli 2018 blev byggesagsbehandlingen af dokumentationen af de tekniske forhold, undtagen brand og konstruktion, for alt byggeri afskaffet. Det omfatter fx bygningers ventilationsforhold, indeklima og energiforbrug.

Den 1. januar 2020 afskaffes den kommunale sagsbehandling af de brand- og konstruktions forhold, og certificeringsordningen indføres som en obligatorisk del af et mere kompliceret byggeprojekt.

Undtaget for reglen er midlertidige arrangementer som fx markeder, byfester, festivaler og lignende, midlertidige overnatninger, og arrangementer i eksisterende forsamlingslokaler. I disse tilfælde kan bygherren fortsat vælge teknisk byggesagsbehandling hos kommunen.

Derudover gælder der en overgangsordning på konstruktionsområdet frem til 1. juli 2020.

Hvad er årsagen til, at der indføres en overgangsperiode for brug af anerkendte statikere indtil 1. juli 2020?

Styrelsen har sammen med branchen vurderet, at der er behov for en overgangsperiode på konstruktionsområdet på seks måneder, hvor det er valgfrit, om man vil bruge en statiker, som er certificeret, eller en statiker, som er anerkendt efter den hidtidige ordning. I denne overgangsperiode kan der således enten tilknyttes en certificeret statiker eller en anerkendt statiker til byggerier i konstruktionsklasse KK2-KK4.

Overgangsperioden vil minimere risikoen for "flaskehals" i byggesagerne som følge af mangel på certificerede statikere samtidig med, at sikkerhedsniveauet fastholdes.

Kan man få teknisk byggesagsbehandling på brand- og konstruktionsområdet fra den 1. januar 2020?

Den 1. januar 2020 afskaffes den kommunale sagsbehandling af de brand- og konstruktionstekniske forhold, og certificeringsordningen indføres som en obligatorisk del af et byggeprojekt. Det betyder, at man ikke længere kan få teknisk byggesagsbehandling i kommunen.

Dette gælder dog ikke midlertidige arrangementer som fx markeder, byfester, festivaler og lignende, midlertidige overnatninger, og arrangementer i eksisterende forsamlingslokaler, hvor man fortsat vil kunne vælge mellem teknisk byggesagsbehandling hos kommunen og en certificeret rådgiver.

Derudover gælder der en overgangsordning på konstruktionsområdet frem til 1. juli 2020, hvor det er valgfrit, om man vil bruge en statiker, som er certificeret, eller en statiker, som er anerkendt efter den hidtidige ordning.

Skal der tilknyttes en certificeret brandrådgiver eller statiker til alle byggeprojekter fra den 1. januar 2020?

Det er ikke alle opgaver i et projekt, som behøver at blive udført af en certificeret brandrådgiver eller statiker.

Der skal kun tilknyttes én certificerede brandrådgiver og/eller statiker for hvert byggeri. Den certificerede rådgiver kan få assistance fra andre eller uddelegere opgaver.

På konstruktionsområdet opdeles et byggeri i en række konstruktionsafsnit, og f.eks. trapper og de enkelte konstruktionsafsnit kan projekteres af forskellige rådgivere. Det er ikke et krav, at de rådgivere, der kun projekterer et eller flere konstruktionsafsnit, skal have en certificeret statiker tilknyttet. Det betyder, at en aktør, f.eks. en smedevirksomhed eller betonelementleverandør, der skal levere et konstruktionsafsnit af en given type, ikke skal have en certificeret statiker tilknyttet. Derfor vil der være mange statikere, der deltager i et byggeri, som ikke skal være certificerede, ligesom der i dag er mange statikere, der ikke er anerkendte.

Er der tilstrækkeligt med certificerede rådgivere den 1. januar 2020?

Det er vurderet, at der er brug for ca. 250 certificerede rådgivere på brandområdet og ca. 250 certificerede rådgivere på konstruktionsområdet, når ordningen er fuldt implementeret.

Behovet vil dog være langt mindre den 1. januar 2020, men vil herefter langsomt stige i takt med, at nye byggeprojekter igangsættes. Det har derfor aldrig været nødvendigt, at der den 1. januar 2020 skulle være det endelige antal certificerede.

På konstruktionsområdet forventes der at være omkring 20 certificerede statikere 1. januar 2020. Derudover vil det frem til 1. juli 2020 også være muligt at anvende anerkendte statikere.

På brandområdet forventes der at være omkring 80 certificerede brandrådgivere 1. januar 2020.

Hvor mange certificeringsorganer er der?

På brandområdet er der to certificeringsorganer, der kan certificere brandrådgivere.

På konstruktionsområdet er der to certificeringsorganer, der kan certificere statikere.

Hvor kan jeg finde vejledninger, der er relevante for certificeringsordninger for dokumentation af tekniske forhold i bygningsreglementet?

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har udarbejdet en lang række vejledninger relateret til certificeringsordningen for dokumentation af tekniske forhold i bygningsreglementet.

Vejledningerne uddyber kravene til, hvad der anses som nødvendigt for, at et projekt er strækkeligt dokumenteret. Vejledningerne er præciseringer af eksisterende vejledninger samt beskrivelser af, hvad der allerede bør være almindelig praksis. Derudover er der udarbejdet vejledninger, som detaljeret beskriver, f.eks. hvordan et byggeri kan brandsikres, så kravene i bygningsreglementet er opfyldt.

[Den samlede oversigt over bygningsreglementets vejledninger kan findes her.](#)

[Andre vejledninger kan findes her.](#)

Hvordan foretages den årlige kontrol af den certificeredes virke?

Formål med den årlige kontrol er, at certificeringsorganet vurderer, om den certificerede har virket tilfredsstillende, jf. BR18, kapitel 32 og 33 eller som brandrådgiver jf. BR18, kapitel 32 og 34 på det konkrete projekt, så det er sandsynliggjort, at projektet overholder bygningsreglementets sikkerhedskrav til bærende konstruktioner eller brandforhold. Ved certificeringsorganets bedømmelse er det den certificeredes virke, og ikke projektet, der bedømmes, men intentionen er, at såfremt certificeringsorganet konstaterer, at resultatet af kontrollen af den certificeredes virke er tilfredsstillende, sandsynliggør dette, at projektet overholder bygningsreglementets sikkerhedskrav til bærende konstruktioner eller brandforhold.

Certificerede rådgivere, der er certificeret til klasse 2-4 samt tredjepartskontrol, skal have deres virke kontrolleret hvert år. Intervallet for den årlige kontrol regnes fra datoen for den seneste årlige kontrol.

Kontrollen foretages på baggrund af minimum ét af certificeringsorganet udvalgt projekt, som den certificerede har virket på, uafhængigt af hvilken klasse projektet er indplaceret i. Der udtages et projekt for hvert 10. projekter til kontrol.

Certificeringsorganet udtager projekterne på baggrund af den oversigt over projekter, der er meddelt ibrugtagningstilladelse, som den certificerede har sendt til certificeringsorganet det seneste år, jf. certificeringsbekendtgørelsen § 29, stk. 1. Certificeringsorganet udarbejder procedure for hvorledes projekter udtages. Såfremt den certificerede i det forløbne år ikke har virket på projekter, hvor der er meddelt ibrugtagningstilladelse, foretages der ikke en årlig kontrol af den certificeredes virke.

Når certificeringsorganet har udvalgt et eller flere projekter skal dette meddeles skriftligt til den certificerede, jf. certificeringsbekendtgørelsen § 9. Den certificerede skal herefter inden for en frist på fire uger fremsende den ønskede dokumentation. Såfremt den certificerede ikke umiddelbart har adgang til det udvalgte projekts dokumentation, kan den certificerede evt. via bygningsmyndigheden fremskaffe den ønskede dokumentation.

Bedømmelsen skal foretages af mindst to faglige bedømmere, jf. certificeringsbekendtgørelsen § 8, stk. 1. Ved bedømmelse af certificerede, der virker i klasse 2, kan bedømmelsen dog foretages af én faglig bedømmer, jf. certificeringsbekendtgørelsen § 8, stk. 2.

Bedømmelsen omfatter som minimum:

1. En kontrol af start- og sluterklæringen for at bedømme om start- og sluterklæringen opfylder sit formål f.eks. en bedømmelse af følgende forhold:
 - Overensstemmelse mellem start- og sluterklæring.
 - Håndtering af eventuelle afvigelser/uenighed fundet ved tredjepartskontrol
 - Om dokumentation udgør et samlet hele, og kan anvendes til at godtgøre, at bygningsreglementets sikkerhedskrav til bærende konstruktioner eller brandforhold er overholdt.
2. En kontrol af om den certificerede har deltaget i tilstrækkelig grad i projektet, f.eks. som følger:
 - Omfang af de ydelser som den certificerede selv har udarbejdet eller kontrolleret.
 - Kontrol af opstilling af de opgaver som den certificerede har uddelegeret og den certificeredes proces for kontrol heraf, og
 - Styling af kvaliteten af det uddelegerede, herunder vurdering af kompetencer.
3. En kontrol af den samlede kontrolplan f.eks. som følger:
 - Udpegning af fokuspunkter som er væsentlige for byggeriets sikkerhed.
 - Valg af kontroltyper og kontrolniveau.
 - Håndtering af eventuelle afvigelser og ændringer i projektet.

Bedømmelsen skal dokumenteres skriftligt i en bedømmelsesrapport.

Såfremt certificeringsorganet på baggrund af den årlige kontrol vurderer, at den

certificerede ikke har virket tilfredsstillende, kan certificeringsorganet påse, om betingelserne for opretholdelse af certificering er til stede, jf. § 30.

Hvordan foretages recertificering?

Formål med recertificeringen er, at certificeringsorganet kontrollerer, at den certificerede fortsat opfylder kravene til kvalifikationer og kompetencer svarende til førstegangscertificeringen samt løbende har ajourført sine kvalifikationer og kompetencer jf. certificeringsbekendtgørelsen §§ 17 og 24.

Ved certificeringsorganets bedømmelse er det den certificeredes kvalifikationer og kompetencer, der bedømmes. Intentionen er at konstatere, at den certificeredes kvalifikationer og kompetencer er tilfredsstillende, så at det sandsynliggør, at den certificerede virke sikrer, at bygningsreglementets sikkerhedskrav til bærende konstruktioner eller brandforhold overholdes.

Certificerede rådgivere, der er certificeret til klasse 2-4 samt tredjepartskontrol og ønsker at opretholde deres certificering, skal hvert femte år recertificeres. Intervallet for recertificeringen regnes fra datoen for førstegangscertificering eller seneste recertificering.

Recertificeringen foretages på baggrund af et projekt udtaget af certificeringsorganet, og bedømmelsen foretages af den del af projektets dokumentation, som den certificerede har udfærdiget. Det er en betingelse, at den certificeredes kvalifikationer og kompetencer kontrolleres ved et projekt, hvor den certificerede har virket i den højeste klasse, som denne er certificeret til.

Certificeringsorganet udtager et projekt, som certificeringsorganet har fundet egnet til bedømmelse og hvortil, der er meddelt ibrugtagningstilladelse, på baggrund af de oversigter over projekter, som den certificerede årligt har sendt til certificeringsorganet gennem de forudgående 5 år, jf. certificeringsbekendtgørelsen § 29, stk. 1.

Når certificeringsorganet har udvalgt et projekt, skal dette meddeles skriftligt til den certificerede, jf. certificeringsbekendtgørelsen § 9. Den certificerede skal herefter inden for en frist på fire uger fremsende den ønskede dokumentation. Såfremt den certificerede ikke umiddelbart har adgang til det udvalgte projekts dokumentation, kan den certificerede evt. via bygningsmyndigheden fremskaffe den ønskede dokumentation.

Certificeringsorganet skal indkalde den certificerede til en mundtlig præsentation, hvor den certificerede kan redegøre for, at der er opnået forståelse for projektets væsentlige forhold, og at den certificerede løbende har ajourført sine kvalifikationer og opretholdt sine kompetencer.

Bedømmelsen skal foretages af mindst to faglige bedømmere, jf. certificeringsbekendtgørelsen § 7, stk. 1. Ved bedømmelse af certificerede, der virker i klasse 2, kan bedømmelsen dog foretages af én faglig bedømmer, jf. certificeringsbekendtgørelsen § 7, stk. 5.

Bedømmelsen omfatter som minimum:

1. En kontrol af den certificeredes kvalifikationer og kompetencer svarende til en førstegangscertificering i den pågældende klasse for at sikre, at den certificerede stadig har de rette kvalifikationer og kompetencer og i den 5-årige periode har opretholdt og anvendt disse f.eks. som følger:
 - Dokumentation for erfaring svarende til en førstegangscertificering.
 - Projektgranskning af et projekt svarende til en førstegangscertificering.
 - Dokumentation for kompetencer svarende til en førstegangscertificering.
2. En kontrol af at den certificerede i den 5-årige periode løbende har ajourført sine

kvalifikationer og kompetencer for så vidt angår lovgivning med tilhørende vejledninger og standarder inden for det relevante fagområde f.eks. som følger:

- Dokumentation for efteruddannelse suppleret med den mundtlige præsentation.

Bedømmelsen skal dokumenteres skriftligt i en bedømmelsesrapport.

Såfremt certificeringsorganet på baggrund af recertificering vurderer, at den certificerede ikke opfylder kravene til kvalifikationer og kompetencer, kan certificeringsorganet påse, om betingelserne for opretholdelse af certificering er til stede, jf. § 30.

